

UNIVERSITETI I TETOVËS
УНИВЕРЗИТЕТ ВО ТЕТОВО

PËRSHKRIMI SIPAS DESKRIPTORËVE TË PËRGJITHSHËM DHE SPECIFIK
ОПИС СПОРЕД ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ДЕСКРИПТОРИ

FAKULTETI:FSHMN
ФАКУЛТЕТ:ПМФ

	Прв циклус		Cikli i parë
Програма	БИОЛОГИЈА	Programi	BIOLOGJI
Научно подрачје	БИОХЕМИЈА	Sfera shkencore	BIOKIMI
Научно поле		Fusha shkencore	
Научно област		Lënda shkencore	

	3+2/4+1	ECTS
Траење на студиите	4+1	240
Kohëzgjatja e studimeve		

	CIKLI I
Наслов на диплома	Дипломиран Инжењер по Биологија- Биохемичар Inxhinier i Diplomuar i Biologjisë -Biokimist
Titulli i diplomës	

1.a DESKRIPTORËT E PËRGJITHSHËM / ОПШТИ ДЕСКРИПТОРИ

Dituri dhe të kuptuarit e diturive Знаење и разбирање	<ul style="list-style-type: none"> • Tregon njohuri dhe nxënie në disiplina të ndryshme biologjike • Tregon njohuri dhe nxënie në disiplina të ndryshme të botanikës Gjenetikës dhe zoologjisë • Tregon njohuri dhe nxënie në disiplina dinamike të biologjisë • Tregon njohuri dhe nxënie për disiplinat pedagogjike që kanë të bëjnë me ligjeratat nga disiplinat biologjike
Zbatimi i diturive dhe të kuptuarit e diturive Примена на знаење и разбирање	<ul style="list-style-type: none"> • Показува знаење и рабирање за различните биолошки дисциплини, како што се: Зоологија, Ботаника, Генетика, Биохемија, • Показува знаење и разбирање за различните манифестации на биолошките појави, • Показува знаење и разбирање од областа на биохемијата. • Показува знаења поврзани за класификацијата и систематиката на различните анимални и растителни категории
Shkathësi komunikimi Комуникациски вештини	<ul style="list-style-type: none"> • Është në gjendje të shfrytëzojë njohuri të caktuara nga lëmia e biologjisë – Biokimisë për aplikim në praktikave klimike, • Mund të aplikojë mjete të caktuara (teste, pyetësor, modele etj), në procesin arsimor dhe të bëjë klasifikimin e kapaciteteve njohëse nga lëmia e biologjisë, • Mund të shfrytëzojë njohuri të caktuara gjatë vlerësimit të procesit të teknikave moderne laboratorike dhe aparaturave ,
	<ul style="list-style-type: none"> • Може да ги употреби соодветните знаења од областа на биохемијата за спроведување во секојдневната клиничка пракса, • Може да манипулира со современа лабораториска техника и апаратура, • Може да ги спроведува лабораториските методи, како што се колориметрија, спектрофотометрија, електрофореза, имуноесејот, кроматографија во лист и т.
	<ul style="list-style-type: none"> • Është në gjendje të prezantoj njohuri profesionale për problematika të caktuara nga biologjia para auditorit profesional dhe joprofesional, • Mund të komunikoj me grupe të ndrsyshme shkencore,

	<ul style="list-style-type: none"> • Mund të i përcjell njohuritë e caktuara në mënyrë të përshtatshme brenda institucioneve edukativo-arsimore dhe shkencore, • Може да презентира стручно знаење за биохемиски процеси, појави и клинички манифестации пред стручен и нестручен аудиторим, • Може да комуницира во рамките на интердисциплинарни и конзилијарни тимови, • Може да ги пренесе своите знаења и разбирања на соодветен начин како во рамките на воспитно-образовните така и на ненаучни институции.
<p>Aftësi për vlerësim Способност за проценка</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tregon aftësi për vlerësim ndaj instrumentave dhe teknikave të ndryshme biologjike, • Tregon aftësi në diferencimin e dukurive të ndryshme biologjike në nivel lokal, regional dhe më gjërë • Tregon aftësi për të bërë dallimet midis dukurive biologjike gjatë përgaditjes së profileve të ndryshme • Tregon aftësi për të nxjerë përfundime në mënyrë të pavarur në grupet interdisiplinare, • Показува способност да процени соодветноста на инструменти и техники и разни биохемиски методи, • Показува способност да направи разлика помеѓу точните и неточните квантитавни резултати кај клиничките биохемиски тестови, • Показува способност да прави разлика меѓу разни појави при подготвување на различни биохемиски, имунолошки, генетски, ендокринолошки и хематолошки профили, • Показува способност за независно изведување на заклучоци при работа во интердисциплинарни тимови.
<p>Shkathësi për mësim Вештини на учење</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tregon shkathësi për ndjekjen e të arriturave pragmatike . shkencore në fushën e dukuriv biokimike dhe problematikave të tjera, • Tregon shkathësi mendore e cila i lejon përmirësime dhe përsosmëri profesionale, • Показува вештина за следење на научните и pragmatичните достигнувања во областа на биохемиските појави и проблеми, • Показува вештина за метакогниција која му овозможува професионална надградба и усовршување.
1.b DESKRIPTORËT E VEÇANTË / СПЕЦИФИЧНИ ДЕСКРИПТОРИ	
<p>Dituri dhe të kuptuarit e diturive Знаење и разбирање</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Се здобива со продлабочени знаења во однос на биолошки школи и правци и покажува високо ниво на професионална компетентност при концептуализирање на биохемиските процеси. • Се оспособува да ги аплицира во секојдневната клиничка пракса когнитивните и експериментално-лабораториските знаења. • Демонстрира продлабочено знаење и разбирање за методологијата на Биохемијата и напредните методи кое ќе му овозможи спроведување на истражувачки проект на независен и креативен начин.
<p>Zbatimi i diturive dhe të kuptuarit e diturive Примена на знаење и разбирање</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tregon njohuri dhe nxënie për disiplina të ndryshme biologjike sic janë : Zoologjisë, Botanika, Gjenetika, Biokimia • Tregon njohuri dhe nxënie ndaj manifestimeve të ndryshme të dukurive biologjike • Tregon njohuri dhe të kuptuarit nga lëmia e biokimisë, • Tregon njohuri të lidhura me klasifikimin dhe sistematikën e kategorive të ndryshme animale dhe bimore • Показува знаење и разбирање за различните биолошки дисциплини, како што се: Зоологија, Ботаника, Генетика, Биохемија,

	<ul style="list-style-type: none"> • Показува знаење и разбирање за различните манифестации на биолошките појави, • Показува знаење и разбирање од областа на биохемијата. • Показува знаења поврзани за класификацијата и систематиката на различните анимални и растителни категории,
Shkathësi komunikimi Комуникациски вештини	<ul style="list-style-type: none"> • Është në gjendje të prezantoj njohuri profesionale për proceset, dukuritë biokimike si dhe manifestimet klinike para auditorit profesional dhe joprofesional, • Mund të komunikoj me grupe të ndryshme shkencore, • Mund të i përcjell njohuritë e përfituara në mënyrë të caktuar brenda fushës së Biokimisë dhe eksperimenteve tjera. <ul style="list-style-type: none"> • Може да презентира стручно знаење за биохемиски процеси, појави и клинички манифестации пред стручен и нестручен аудиториум, • Може да комуницира во рамките на интердисциплинарни и конзилијарни тимови, • Може да ги пренесе своите знаења и разбирања на соодветен начин како во рамките на воспитно-образовните така и на ненаучни институции.
Aftësi për vlerësim Способност за проценка	<ul style="list-style-type: none"> • Tregon aftësi për vlerësimin e metodave të ndryshme biokimike, • Tregon aftësi të bëjë dallimin midis rezultateve të sakta dhe jo të sakta në testet biokimike klinike, • Tregon aftësi të bëjë dallimin midis dukurive të ndryshme gjatë përgaditjes së profileve të ndryshme biokimike, imunologjike, gjenetike, endokrinologjike dhe hematologjike, <ul style="list-style-type: none"> • Показува способност да процени соодветноста на инструменти и техники и разни биохемиски методи, • Показува способност да направи разлика помеѓу точните и неточните квантитавни резултати кај клиничките биохемиски тестови, • Показува способност да прави разлика меѓу разни појави при подготвување на различни биохемиски, имунолошки, генетски, endokrinoloшки и хематолошки профили, • Показува способност за независно изведување на заклучоци при работа во интердисциплинарни тимови.
Shkathësi për mësim Вештини на учење	<ul style="list-style-type: none"> • Tregon shkathësi për ndjekjen e të arriturave shkencore nga lëmia e biokimisë, • Tregon shkathësi mendore e cila i lejon avancime profesionale, <ul style="list-style-type: none"> • Показува вештина за следење на научните и прагматичните достигнувања во областа на биохемиските појави и проблеми, • Показува вештина за метакогниција која му овозможува професионална надградба и усовршување.

Shefi i programit studimor

v.v

Dekani i fakultetit

Doc. Dr. Xhezair Abdija

Prof. Dr. Fauzi Skenderi